

Nárok manželky na výživné podle § 91 obč. zák. a nárok nevinné manželky na zadostiučinění podle § 1266 obč. zák. nepřestávají býti nárokem ze zákona, jestliže byly blíže upraveny smlouvou. Dovolání proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu o jejich výši je proto nepřipustné podle čl. I. č. 2 zák. čís. 251/1934 Sb. zák. a nař.

Nejvyšší soud odmítl ve sporu o zvýšení výživného dovolání žalovaného proti potvrzujícímu rozsudku druhé instance z těchto důvodů:

Při dobrovolném rozvodu svého manželství od stolu a lože dohodly se strany, že žalovaný manžel bude platiti manželce příspěvek na výživu 40 Kč měsíčně. Tato dohoda byla ponechána v platnosti při rozluce manželství povolené za souhlasu obou stran podle § 16 manž. zákona.

Manželka domáhá se pro změnu poměrů zvýšení smluveného výživného. Soud první stolice vyhověl žalobě a uznal žalovaného povinným platiti žalobkyni na výživném 100 Kč na místě dosavadních 40 Kč. Odvolací soud potvrdil tento rozsudek. Poněvadž podle § 502 odst. 3 c. ř. s. ve znění čl. I čís. 2 zák. čís. 251/1934 Sb. z. a n. je dovolání proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu nepřipustné, jde-li o výměru výživného ze zákona, záleží co do přípustnosti dovolání na tom, je-li nárok žalobkyni uplatňovaný nárokem na výživné ze zákona.

Při dobrovolném rozvodu vyžaduje § 105 obč. zák., aby strany potvrdily, že se dohodly mimo jiné též o výživě. Výživou jest tu míněna výživa manželčina, jež jí náleží podle § 91 obč. zák., takže úpravou výživy, která musí předcházeti povolení dobrovolného rozvodu, lze rozuměti jen smluvní určení zákonného nároku manželky na výživné co do obsahu a výše. Úmluvou nezrušuje, neodstraňuje se podle vůle stran dosavadní nárok zákonný a nezřizuje se nárok nový, spočívající jen na smlouvě, nejde tudíž o novaci privativní, nýbrž jí se nárok vzniklý již sňatkem a tkvící v zákonném předpisu § 91 obč. zák. — poněvadž nyní musí manželce přiměřená výživa býti poskytována mimo společnou domácnost — jen určitým způsobem stanoví a upravuje (novace kumulativní, při kteréž nový závazek přistupuje ke starému, jenž tedy v platnosti zůstává). Zákonný nárok manželky na výživné nepřestává býti nárokem podle § 91 obč. zák. tím, že byl uznán smlouvou za pravý a splatný. Proto sdílí i tento nárok, upravený co do výměry smlouvou, stejný osud jako alimentární nárok, tkvící pouze v zákoně, zaniká tedy ze stejných důvodů, z nichž zaniká nárok, který manželce byl přisouzen při rozvodu manželství rozsudkem, jako smrtí jednoho z manželů, rozlukou manželství z viny manželky. Opak by musil býti výslovně umluven nebo by musil vyplývati podle úmyslu stran ze smlouvy. Proto platí také pro tento smluvní nárok výhody, které poskytuje zákon (§ 1 odst. 2,

§ 2 odst. 2 zák. č. 314/1920) při exekučním vymáhání výživného ze zákona (Sb. n. s. č. 6211) a také on jest chráněn proti exekuci v mezích § 291 č. 2 ex. ř.

Zadostiučinění, které přísluší nevinné manželce při rozluce podle § 1266 obč. zák., není, pokud jde o výživu, podle své podstaty nic jiného než nárok na zákonné výživné podle § 91 obč. zák. (Sb. n. s. č. 14435, 13838, 13375, 11154). Zůstala-li v souzeném případě dohoda o výživném, ujednaná při rozvodu, zachována i při rozluce, byl tím smlouvou upraven nárok žalobkynin na zadostiučinění podle § 1266 obč. zák., což znamená, že byl upraven její zákonný nárok na výživné po rozluce manželství. Ani na pravé podstatě tohoto nároku jako nároku na zákonné výživné nemění se nic tím, že byl upraven úmluvou. Platí tu obdobně tytéž důvody, jako o smluvní úpravě výživného při rozvodu. Také tento nárok zaniká stejně, jako by zanikl nárok na zadostiučinění, kdyby manželce byl přisouzen rozsudkem (smrtí jednoho z manželů, znovuprovdáním manželky). Exekuční výsady zákonných nároků na výživné vztahují se též na tento nárok. Platí tudíž o žalobním nároku též obmezení dovolání podle § 502 odst. 3 c. ř. s. ve znění čl. I čís. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n.

Tento výsledek vyhovuje též úmyslu zákonodárcovu. Úvahy, uváděné důvodovou zprávou pro obmezení dovolání, jde-li o výměru výživného ze zákona, totiž že jde spíše o posouzení poměrů hospodářských, v jichž středu působí nižší soudy, a ne o otázky právní, a že jde zpravidla menší částky, platí v plné míře i když jde o novou úpravu výživného, stanoveného smírem.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně Rv I 2429/35 ze dne 3. ledna 1936. Dr. Jaroslav Homolka.

K výkladu § 265 odst. 2 a) zák. č. 76/27 Sb. z. a n. o přímých daních.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 24. ledna 1936 č. j. R I 1430/35.)

Okresní soud v N. rozvrhuje nejvyšší podání za dražebně prodanou jednu šestinu nemovitostí, vyhověl odporu knihovni věřitelky O. Z. v N. a nepřiznal výsadní pořadí pohledávkám berního úřadu na dlužné daně výdělkové, nemocenské pojišťovny na příspěvcích sociálního pojištění (pro kterouž pohledávku bylo zahájeno dražební řízení) a úrazové pojišťovny dělnické na dlužných příspěvcích úrazového pojištění (pro kterouž pohledávku přistoupila pojišťovna k dražebnímu řízení).

Krajský soud v H. K. potvrdil rozvrhové usnesení v celém rozsahu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacím rekursům.